

Fremsat den xx februar 2005 af fødevarerministeren (Hans Christian Schmidt)

Forslag

til

Lov om ændring af fiskerilov og søloven (Muslingeudvalg mv. og pant i fiskerirettigheder)

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

§ 1

I fiskerilov, jf. lovbekendtgørelse nr. 828 af 31. juli 2004, som ændret ved lov nr. 1428 af 22. december 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, indsættes som nr. 4:

»4) Udvalget for Muslingeproduktion, jf. § 8a.«

2. I § 5, stk. 2, indsættes efter »Forbrugerrådet«: », Dansk Fisk«, og »Danmarks Naturfredningsforening« ændres til: »Verdensnaturfonden«.

3. I § 6, stk. 2, indsættes efter »Foreningen for Danmarks Fiskemel - og Fiskeolieindustri«: », Dansk Fisk«.

4. I § 7, stk. 2, ændres »De danske Landboforeninger/Dansk Familiebrug« til: »Dansk Landbrug«.

5. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Udvalget for Muslingeproduktion rådgiver ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri om initiativer til fremme af en bæredygtig erhvervsmæssig udvikling af fiskeri og opdræt af muslinger, østers og andre bløddyr, herunder om udarbejdelse af regler om fiskeri og opdræt. Udvalget rådgiver endvidere andre myndigheder, der udsteder og administrerer regler, som påvirker den erhvervsmæssige udnyttelse af muslinger, østers og andre bløddyr.

Stk. 2. Udvalget består af repræsentation for Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Dansk Fisk, Foreningen Dansk Skaldyropdræt, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Naturfredningsforening, Verdensnaturfonden, Amtsrådsforeningen samt repræsentation efter indstilling fra Miljøministeren og fra Ministeren for Familie- og Forbrugeranliggender. Herudover deltager repræsentanter fra de myndigheder, der på lokalt niveau er ansvarlige for miljøspørgsmål. Amtsrådsforeningens repræsentation ophører fra den 1. januar 2007 og erstattes fra dette tidspunkt af repræsentation fra KL.«

6. I § 9, stk. 3, indsættes efter »§§ 5-7«: »og 8 a«.

7. I Kapitel 13 ændres overskriften »Havbrug« til: »Opdræt i saltvand«.

8. § 67 affattes således:

»§ 67. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om tilladelse til etablering og drift af opdrætsanlæg, herunder om krav til praktisk og teoretisk uddannelse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at rettigheder ifølge en tilladelse til etablering og drift af opdrætsanlæg kan overdrages.«

9. § 68 ophæves.

10. I § 69 ændres »havbrugsdrift« til: »opdrætsvirksomhed«.

11. I § 70, stk. 1, ændres »havbrugets« til: »opdrætsanlæggets«, og »havbrug« ændres til: »opdrætsanlæg«.

12. § 70, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ministeren kan tillade, at ejeren af et opdrætsanlæg og den, der i øvrigt er ansvarlig for driften af anlægget, kan fange undslupne fisk fra anlægget med nærmere angivne fiskeredskaber.«

13. I § 75 ændres: »havbrug« til: »opdrætsanlæg.«

14. I § 112 a, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at parterne skal indberette salgspris for en overdraget kvoteandel.«

15. Efter § 112 a indsættes i *kapitel 20*:

»§ 112 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om offentlig adgang til nærmere angivne dele af Fødevareministeriets registre på fiskeriområdet.«

16. I § 116, nr. 8, udgår efter »jf. § 123, stk. 2,«: »og«.

17. I § 116, nr. 9, ændres »§ 133.« til: »§ 133 og«.

18. I § 116 indsættes som nr. 10:

»10) betaling for fjernelse af redskaber, pæle mv., som er placeret i strid med regler udstedt i medfør af § 82, stk. 1.«

19. I § 122, stk. 3, ændres »i strid med« til: »omfattet af«.

Økonomi- og Erhvervsministeriet

§ 2

I søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 538 af 15. juni 2004, som ændret ved lov nr. 1172 af 19. december 2003 og bekendtgørelse nr. 1042 af 28. oktober 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 47 indsættes som stk. 2:

»Ved erhvervsmæssige fiskefartøjer omfatter en registreret ret tillige alle de til fartøjet hørende fiskerirettigheder. Den registrerede ret hindrer ikke løbende brug af fiskerirettighederne.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

2. I § 47, *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, indsættes efter ”bestanddele”: ”, fiskerirettigheder”.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2005.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1.1. Indledning fiskeriloven

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af fiskerilov, jf. lovbekendtgørelse nr. 828 af 31. juli 2004, som ændret ved lov nr. xx af xxx 2004.

I relation til lovens hovedlov (L 1999 281) henvises til Folketingstidende 1998-99 (1. samling): FF s. 2269, 6097 og 6354, Tillæg A: s. 2691 og 2763, Tillæg B: s. 633 og 732 og Tillæg C: s. 551. Vedrørende L 2002 145 henvises til Folketingstidende 2001-02 (x. samling) FF s. 2305, 3017 og 3621, Tillæg A: s. 1904 og 1925, Tillæg B: s. 253 og 340, Tillæg C: s. 42. Vedrørende L 2002 369 henvises til Folketingstidende 2001-02 (2. samling): FF s. 3272, 6424 og 6537. Tillæg A: s. 3450 og 3462. Tillæg B: s. 856. Tillæg C: s. 441. Vedrørende L 2004 xxx henvises til: .....

Lovforslaget indeholder ændringer af fiskeriloven med henblik på nedsættelse af et rådgivende muslingeudvalg mv. samt ændringer, som giver hjemmel til at fastsætte regler om offentlig adgang til dele af Fødevarerministeriets registre på fiskeriområdet.

1.2. Indledning søloven

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 538 af 15. juni 2004, som ændret ved lov nr. 1172 af 19. december 2003 og bekendtgørelse nr. 1042 af 28. oktober 2004.

I relations til lovens hovedlov (L) henvises til Folketingstidende xxxxxxxxxxxx

2. Lovforslagets baggrund

2.1. Ændring af fiskeriloven

Muslingeerhvervets forhold har været genstand for grundige analyser og overvejelser i Udvalget vedrørende Bæredygtig udnyttelse af Muslinger i Danske Farvande (Muslingeudvalget), som afgav sine anbefalinger i april 2004. Udvalget anbefalede bl.a. nedsættelse af et rådgivende muslingeudvalg til rådgivning af myndigheder samt til koordinering af den faglige ekspertise. Med lovforslaget følges op på denne anbefaling. Øvrige anbefalinger, bl.a. om det fremtidige tilladelsessystem, underkastes nøjere analyse med henblik på evt. kommende lovændring.

Herudover indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at der kan fastsættes regler om, at dele af Fødevarerministeriets registre på fiskeriområdet bliver umiddelbart offentligt tilgængelige online. I første omgang er det hensigten, at give offentlig adgang til oplysninger i fartøjsregistret samt om evt. ledig kapacitet. Forslaget er begrundet med et generelt ønske om at give større gennemsigtighed på området, hvilket især vil være en fordel for fiskere og deres rådgivere i forbindelse med overdragelse af fartøjer mv. I forvejen er Fødevarerministeriets edb-register over overdragelige kvoteandele offentligt tilgængeligt. Med lovforslaget foreslås indført udtrykkelig hjemmel til, at der kan fastsættes regler om pligt til at indberette oplysning om salgspris ved overdragelse samt om, at disse oplysninger vil blive offentligt tilgængelige.

2.2. Ændring af Søloven

I det følgende beskrives særligt de panteretlige problemstillinger, der er knyttet til indførelse af individuelle omsættelige sildekvoter og andre fiskerirettigheder i dansk fiskeri.

Folketinget besluttede med V 117 af 17. maj 2001 (V 117) at indføre individuelle overdragelige kvoter på sild i dansk fiskeri. Beslutningen blev udmøntet ved lov nr. 369 af 6. juni 2002 og bekendtgørelse nr. 1028 af 11. februar 2003. Ordningen trådte i kraft den 1. januar 2003.

Hverken lovgivningen om individuelle overdragelige kvoter forholder sig til, hvilke panteretlige konsekvenser indførelsen af individuelle overdragelige kvoter og andre overdragelige fiskerirettigheder har for de institutter, der yder lån til erhvervet (Fiskeribanken, Danmarks Skibskreditfond m.fl.).

Uden særlige regler på området har institutterne under de nye vilkår varetaget deres panthaverinteresser bedst muligt på grundlag af de almindelige regler i tinglysningsloven om pant i løsøre.

Efter indførelse af individuelle overdragelige kvoter den 1. januar 2003 er en række vanskeligheder for panthaverne blevet afdækket. Disse er følgende:

Ændringen betyder en forringelse af panthavernes sikkerhed i fartøjet for så vidt angår tidligere ydede lån, fordi sildekvoten og øvrige fiskerirettigheder – der ofte udgør en væsentlig del af låntagerens produktionsgrundlag – ikke automatisk er omfattet af skibspantet.

Da der er tale om en meget alvorlig forringelse af skibspanthavernes pant i det enkelte fartøj, må man forvente, at panthaverne vil lide meget større tab end de ellers ville have lidt i forbindelse med et fartøjs økonomiske sammenbrud, hvilket selvsagt gør kreditgiverne tilbageholdende med hensyn til at yde den nødvendige finansiering.

Nye lån i fartøjet skal sikres som hidtil ved pant i fartøjet. Derudover skal lånene nu sikres ved supplerende pant i fartøjets fiskerirettigheder. En sådan pantsætning forudsætter, at rettigheden i alle forhold kan individualiseres og beskrives i tilstrækkeligt omfang. I modsat fald kan hele panterettigheden fortabes. Dette individualiserings- og beskrivelseskrav er overordentlig vanskeligt at håndtere, når der som her er tale om et område, hvor der hele tiden foretages dispositioner over rettighederne i form af køb og salg.

Der foregår en omfattende handel med sildekvoter. Hver handel med pantsatte kvoter betyder tinglysnings ekspeditioner for både køber og sælger. Det store antal tinglysninger er en administrativ belastning og betyder, at panthaverne ofte skal foretage en revurdering af den samlede sikkerhed for lån i fartøjet. Der er tale om en ufleksibel og tung administration.

Pantsætning af sildekvoter tinglyses efter reglerne om underpant i løsøre i Bil- og Personbogen i Århus. Tinglysningsafgiften er 1,5 pct. af pantebrevets pålydende, mens afgiften for skibspantebreve i Skibsregistret er 1 promille af pantebrevets pålydende. Tinglysning af pant i sildekvoter mm. som underpant i løsøre koster altså 15 gange mere end registrering af pant i skib. Denne meromkostning opfattes af fiskerierhvervet selvsagt som belastende.

Det gældende tinglysningsystem for underpant i løsøre er formentlig ikke gearret til med tilstrækkelig sikkerhed at kunne registrere fiskerirettigheder over f.eks. fiskekvoter. Der er tale om meget store værdier. Det kan være betænkeligt at anvende et regelsæt, der ikke primært er indrettet til det særlige område, der her er tale om, og hvor man i regelanvendelsen formentlig vil være nødsaget til at støtte sig på en udstrakt grad af fortolkning og frie analogislutninger. En ændring af Sølovens § 47 som foreslået vil kunne bidrage til at fjerne denne usikkerhed.

Det typiske forløb ved et økonomisk sammenbrud har indtil nu været afholdelse af en normalt ukompliceret tvangsauktion over det pantsatte skib. Med de eksisterende regler vil både skib og rettigheder skulle realiseres, hvilket kan skabe langt mere komplicerede juridiske problemstillinger. Der vil således kunne forekomme vanskelige tilfælde, hvor rettighederne er anderledes behæftet end fartøjet og hvor forskellige rettigheder i det samme fartøj er uens behæftet. Det vil antageligt ofte være nødvendigt at indgive konkursbegæring for at sikre panthavernes kreditorinteresser. De berørte fiskere vil opfatte dette som mere indgribende end tvangsauktion.

Lovforslaget vil bidrage til, at de nævnte problemer elimineres eller reduceres til gavn for fiskerierhvervet og dette erhvervs långivere.

3. Lovforslagets indhold samt gældende ret

3.1. Fiskeriloven

3.1.1. Ændringer med henblik på udvikling af muslingeerhvervet

3.1.1.1. Gældende ordning

Rådgivning af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri på muslingeområdet er hidtil sket i Erhvervsfiskeriudvalget, som er nedsat i medfør af § 6 i fiskeriloven. Som en foreløbig opfølgning på muslingeudvalgets anbefalinger blev der i november 2004 nedsat en erfa-gruppe til rådgivning på muslingeområdet. Gruppen består af en række myndigheder samt erhvervs- og interesseorganisationer. Natur- og miljøinteresser samt erhvervs- og fødevarerinteresser er repræsenterede.

3.1.1.2. Muslingeudvalgets anbefalinger mv.

Lovforslagets bestemmelser på muslingeområdet er baseret på anbefalinger, som i april 2004 er afgivet af Muslingeudvalget, hvor fokus har været på at skabe de nødvendige rammer for at øge muslingeproduktionen i Danmark på et bæredygtigt grundlag.

Muslingeudvalget blev i 2003 nedsat af fødevarerministeren med repræsentation fra erhvervet, dvs. fiskeri, forarbejdningsindustri, opdrættere samt SID. Desuden deltog repræsentanter fra de myndigheder, der er ansvarlige for miljøforvaltningen på landsplan og lokalt, dvs. Miljøministeriet og Amtsrådsforeningen i Danmark. Endelig deltog repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening og Verdensnaturfonden. Arbejdet i udvalget blev understøttet af et udredningsarbejde fra Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks Fiskeriundersøgelser om muslingefiskeri.

Muslingeudvalgets undersøgelser og anbefalinger viser, at der er et stort potentiale i udvikling af muslingeerhvervet, ligesom der i udvalget har været en bred opbakning til udvikling af erhvervet, herunder udvikling og forskning i øgede muligheder for opdræt af muslinger samt mere skånsomme fangstmetoder.

Udvalget har fremlagt en række anbefalinger til fremme af produktionspotentialet i erhvervet inden for rammerne af en ansvarlig natur- og miljøforvaltning. De foreslåede bestemmelser til ændring af fiskeriloven er baseret på en del af Muslingeudvalgets anbefalinger. Det gælder den foreslåede bestemmelse om nedsættelse af et permanent rådgivende muslingeudvalg samt bestemmelsen om hjemmel til at fastsætte regler om overdragelse af rettigheder ifølge en tilladelse til etablering og drift af opdrætsanlæg. En anden anbefaling vedrører indførelse af overdragelige fiskeritilladelser. Opfølgning på denne anbefaling afventer en grundig analyse af den bedste og mest afbalancerede model for forvaltningen af fiskeriet og indgår derfor ikke i dette lovforslag. Andre af Muslingeudvalgets anbefalinger gennemføres, men kræver ikke lovændring. Dette gælder f.eks. krav om, at østersfiskeri drives med lette fangstredskaber.

3.1.1.3. Lovforslagets bestemmelser på muslingeområdet

Muslingefiskeriet er en del af dansk fiskeri, som indeholder et betydeligt potentiale for erhvervsmæssig udvikling. En sådan udvikling bør ske på en bæredygtig måde, herunder med respekt af miljømæssige hensyn. Der foreslås derfor visse tilpasninger af fiskerilovens bestemmelser med udgangspunkt i Muslingeudvalgets anbefalinger.

På denne baggrund foreslås nedsat et permanent rådgivende muslingeudvalg, som bliver parallelt med de eksisterende rådgivende udvalg på fiskeriområdet, dvs. Det rådgivende EU-fiskeriudvalg, Udvalget for Erhvervsfiskeri og Udvalget for Rekreativt Fiskeri, Ferskvandsfiskeri og Fiskepleje. Produktion af muslinger omfattes af regelsæt inden for flere myndigheders ansvarsområder. Samtidig er der behov for en videre udvikling af erhvervet med henblik på en fremtidig produktion, der er bæredygtig i bred forstand, dvs. såvel natur- og miljømæssigt som økonomisk. Det rådgivende Muslingeudvalg vil derfor fungere som et permanent forum for alle de berørte interesser, som kan rådgive såvel Fødevarerministeriet som andre berørte myndigheder. Med nedsættelse af et selvstændigt og permanent rådgivende muslingeudvalg med en bred repræsentation, som også vil kunne rådgive andre offentlige myndigheder end Fødevarerministeriet, vil koordineringen og inddragelse af sagkundskab på området således blive styrket.

3.1.2. Offentlig adgang til dele af Fødevarerministeriets registre på fiskeriområdet mv.

3.1.2.1. Gældende ordning

Efter § 112 a i fiskeriloven er der i Fødevarerministeriet etableret et register over overdragelige kvoteandele, jf. § 37, stk. 1, i fiskeriloven. Registret er offentligt tilgængeligt. Denne bestemmelse blev indsat i fiskeriloven ved lovændringen i 2002. Den offentlige adgang til registret, som der er etableret adgang til via en hjemmeside, betyder bl.a., at interesserede fiskere har mulighed for at få overblik over muligheder for at omsætte kvoteandele.

Der er ikke i dag offentlig adgang til andre dele af Fødevarerministeriets registre på fiskeriområdet.

3.1.2.2. Lovforslagets bestemmelser

Fødevarerministeriet fører i øvrigt registre, som indeholder oplysninger om fartøjer, kapacitet, fiskerirettigheder mv., som det kan have betydning for fiskerierhvervets udøvere og deres rådgivere at få umiddelbar adgang til.

Efter forslaget vil ministeren få hjemmel til at udstede regler om offentlig adgang til nærmere angivne dele af disse registre, således at offentliggørelse bl.a. kan ske via ministeriets hjemmeside. Reglerne vil blive udstedt efter forudgående høring af relevante organisationer samt Datatilsynet.

Endvidere vil der efter forslaget blive hjemmel til at indføre regler om pligt til at indberette oplysning om pris ved overdragelse af kvoteandele eller rettigheder ifølge en tilladelse. Sådanne oplysninger foreslås også at blive offentligt tilgængelige.

3.2. Søloven

3.2.1. Gældende ordning

Sølovens § 47, stk. 1 bestemmer, hvilket tilbehør til fartøjet, der er omfattet af skibspantet. Det kan ikke i bestemmelsen indfortolkes, at overdragelige kvoteandele eller andre fiskerirettigheder er omfattet af begrebet "tilbehør." Skibspantet omfatter således ifølge gældende lov ikke automatisk de til fartøjet hørende fiskerirettigheder som en slags tilbehørspant.

Pant i kvoteandele og andre rettigheder opnås således alene ved en særskilt panteret.

Søloven indeholder ikke regler om, hvorledes overdragelige kvoteandele eller andre fiskerirettigheder skal behandles panteretligt. Panthaverne har derfor indtil nu anvendt reglerne om løsørepanter, idet fiskerirettigheder i tinglysningsmæssig henseende betragtes som løsøre.

3.2.2. Lovforslagets bestemmelser

Lovforslaget indebærer en udvidelse af tilbehørsbegrebet ved pant ("registreret ret") i skibe, nemlig med de overdragelige fiskekvoter og alle andre fiskerirettigheder, der er knyttet til et bestemt fiskefartøj. Et skibspantebrev vil - hvis lovforslaget vedtages - automatisk give panthaverne pant i prioritetsordenen i alle de til fartøjet til enhver tid knyttede fiskerirettigheder. Pantsætter slipper for at udstede et særligt pantedokument, hvorved der spares omkostninger.

Det er ikke tanken med lovforslaget, at panteretten skal hindre en løbende brug af fiskerirettighederne. Pantsætter kan således f.eks. fortsat uden videre sælge de opfiskede fiskearter, forbruge fiskekvoter til at fiske de pågældende fiskearter, forbruge havdage og udnytte kapacitet ved at anvende fartøjet til fiskeri. I forholdet mellem pantsætter og panthaver vil virkningen naturligvis være, at låntager er underlagt de sædvanlige rådighedsbegrænsninger over det pantsatte, som normalt er en konsekvens af en panteret. Pantsætter kan således ikke sælge rettighederne uden at indhente panthavers samtykke hertil.

Det økonomiske opgør mellem panthaverne i forbindelse med tvangsauktion vil blive stærkt forenklet, idet provenufordelingen vil skulle følge panthavernes indbyrdes prioritetsstilling i henhold til skibspantebrevene.

Tilbehørspantet respekterer panterettigheder, der er tinglyst inden loven får virkning, jf. nedenfor under bemærkninger til §§ 1 og 2. Bestemmelsen har lighedspunkter med tinglysningslovens § 37, hvorefter pant i en erhvervsvirksomhed også omfatter det til ejendommen hørende driftsinventar og driftsmateriel.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4.1. Fiskeriloven

Sekretariatsbetjening af det rådgivende muslingeudvalg skønnes at medføre en årlig udgift på ca. 100.000 kr., hvoraf ca. ¾ vil være lønsum, svarende til ca. 1/4 årsværk. Endvidere vil der være éngangsudgifter på ca. 600.000 kr. - men ikke lønsum - til etablering af direkte offentlig adgang til dele af registrene på fiskeriområdet, herunder til de registrerede oplysninger om fartøjer, kapacitet og fiskerirettigheder. Udgifterne på i alt ca. 700.000 kr. afholdes inden for Fødevareministeriets bevillingsrammer.

4.2. Søloven

I forhold til situationen fra før 1. januar 2003 (tidspunkt for IOK ordningens indførelse) har lovforslaget ikke nogen indtægts- eller udgiftsmæssige konsekvenser for det offentlige. For så vidt angår tiden efter 1. januar 2003 vil statskassen naturligvis ikke længere oppebære de ikke-budgetterede indtægter i form af tinglysningsafgift af løsørejerpantebreve, som er en konsekvens af den nuværende praksis. Risikoen for store tab på nødlidende engagementer i den statslige fiskeribank elimineres eller formindskes væsentligt, jf. ovenfor under almindelige bemærkninger.

Forslaget indebærer en betydelig forenkling af administrationen af lån til fiskerierhvervet. Bortfald af bru- gen af løsørejerpantebreve betyder mindre administration i Bil- og Personbogen.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

5.1. Fiskeriloven

Lovforslagets bestemmelser om offentlig adgang til dele af Fødevareministeriets registre på fiskeriområdet forventes at få positiv erhvervsøkonomisk effekt for udøverne af de berørte erhverv. Kravet om pligt til at indberette priser ved overdragelse af overdragelige kvoteandele vil betyde en meget begrænset forøgelse af de administrative byrder, som vil blive opvejet af fordelene ved en øget gennemsigtighed på området.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har vurderet, at lovforslaget ikke vil medføre omstillings- eller løbende byrder for erhvervslivet.

5.2. Søloven

Lovforslaget medfører besparelse for låntagerne på grund af mindre tinglysningsafgifter jf. ovenfor under Almindelige bemærkninger. Komplerede og omkostningstunge retssager vil kunne undgås. Fiskeribankens og pengeinstitutternes tilskyndelse til at yde lån vil på grund af den klare regel blive forstærket.

6. Miljømæssige konsekvenser

6.1. Fiskeriloven

Forslagets bestemmelse om nedsættelse af et rådgivende muslingeudvalg forventes at medføre positive miljømæssige konsekvenser. Således vil udvalget også efter anmodning kunne rådgive andre myndigheder, som har opgaver med administration af miljølovgivning, der kan berøre muslingerhvervet. Hertil kommer, at miljømyndighederne vil være repræsenteret i udvalget. Samlet vurderes dette at medføre øget opmærksomhed på miljømæssige aspekter af muslingefiskeriet og dermed forbedring af de miljømæssige forhold på området.

Lovforslagets bestemmelse om ophævelse af forbuddet mod etablering af nye havbrug (nu opdrætsanlæg) i fjordområder vurderes ikke at få miljømæssige konsekvenser, idet de nødvendige begrænsninger for etable-

ring og drift af nye opdrætsanlæg kan fastsættes ved bekendtgørelse i henhold til fiskerilovens § 67 samt ved bekendtgørelse i henhold til miljøbeskyttelsesloven.

6.2. Søløven

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

På fiskeriområdet vil lovforslagets bestemmelser om offentlig adgang til dele af Fødevarerministeriets registre på fiskeriområdet vil bl.a. betyde, at borgerne kan få en hurtigere og bedre service, når der er ønske om at få oplysninger om erhvervsfiskerfartøjer mv. Lovforslaget vurderes ikke at indebære øgede administrative byrder for borgerne.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Lovovervågning

Lovforslaget for så vidt angår § 1 om ændring af fiskeriloven vil blive omfattet af lovovervågning. Det er hensigten, at lovovervågningen skal fokusere på, om de tilsigtede positive effekter af offentlig adgang til dele af Fiskeridirektoratets registre er blevet opfyldt. Efter at loven om offentlig adgang til dele af Fødevarerministeriets registre på fiskeriområdet har været i kraft i tre år, er det hensigten at udarbejde en rapport, som vil blive udsendt i høring til de myndigheder og organisationer, der er hørt i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse. I rapporten vil blive fokuseret på den konstaterede udnyttelse og brugertilfredshed med offentlig adgang til dele af Fødevarerministeriets registre. Rapporten vil sammen med høringssvarene blive fremsendt til Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

10. Høring

Et udkast til lovforslaget har været i høring hos følgende organisationer mv.:

11. Skema over konsekvenserne

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget for så vidt angår ændring af fiskeriloven

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Sekretariatsbetjening af Udvalget for Muslingeproduktion medfører en udgift på ca. 100.000 kr., hvoraf ca. ¾ er lønsum, svarende til ¼ årsværk. Etablering af offentlig adgang til dele af Fødevarerministeriets registre på fiskeriområdet medfører éngangsudgift på ca. 0,6 mill. kr., men ikke udgifter til årsværk. Udgifterne på i alt 700.000 kr. afholdes inden for Fødevarerministeriets bevillingsrammer.
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	I mindre omfang
Økonomiske og administrative konsekvenser for	En vis positiv effekt, idet der vil være let-	Ingen

erhvervslivet	tere adgang til registrerede oplysninger samt øget gennemsigtighed ved omsætning af overdragelige	
Miljømæssige konsekvenser	Miljømyndighedernes deltagelse i den overordnede koordination på muslingeområdet samt øget fokus på mere skånsomme fangstmetoder vil medføre forbedring af miljømæssige forhold i muslingefiskeriet.	Ingen, idet eventuelle miljømæssige konsekvenser af bortfald af forbud mod etablering af nye havbrug (opdrætsanlæg) i fjordområder vil blive imødegået ved udstedelse af bekendtgørelse i henhold til fiskeriloven og evt. i henhold til miljøbeskyttelsesloven.
Administrative konsekvenser for borgerne	En vis positiv effekt	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

12. Skema over konsekvenserne

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget for så vidt angår ændring af søloven

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Forbedret pantsikkerhed for den statslige fiskeribank og Danmarks Skibskreditfond.	Ingen
Administrative konsekvenser for det offentlige	Forenkling af administrationen af lån til fiskerierhvervet (færre tinglysningsekspeditioner)	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Besparelser for låntagerne på grund af mindre tinglysningsafgifter. Forbedret pantsikkerhed for långivere.	Ingen

Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter lovens §§ 4-9 er der nedsat en række permanente rådgivende udvalg til rådgivning af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Det drejer sig om: EU-fiskeriudvalget, Udvalget for Erhvervsfiskeri og Udvalget for Rekreativt Fiskeri.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter et nyt permanent udvalg til at rådgive inden for den erhvervmæssige produktion af muslinger, østers og andre toskallede bløddyr (muslinger). Hermed følges op på en anbefaling fra Udvalget vedr. Bæredygtig udnyttelse af Muslinger i Danske Farvande (Muslingeudvalget), som fødevareministeren nedsatte i 2003.

Muslingeudvalget havde en bred sammensætning fra fiskeri- og muslingeerhvervene, organisationer, der repræsenterede naturinteresser, samt relevante offentlige myndigheder og forskningsinstitutioner. Udvalget afsluttede sit arbejde i april 2004 med afgivelse af en række anbefalinger til fremme af en bæredygtig erhvervmæssig udvikling af såvel fiskeri som opdræt af muslinger i Danmark.

Muslingeerhvervet er i dag inde i en udvikling, hvor der især på opdrætssiden er et stort udviklingspotentiale. Også inden for fiskeriet af muslinger er der behov for en udvikling, der sikrer en i miljø- og naturmæssig sammenhæng bæredygtig produktion.

Denne udvikling kan yderligere understøttes, bl.a. ved en styrket forsknings- og udviklingsindsats, herunder i skånsomme fangstmetoder for fiskeriet samt ved en hensigtsmæssig strukturstøtte i henhold til Forordning (EF) 2792/1999 om de nærmere regler og betingelser for Fællesskabets strukturforanstaltninger for fiskeriet (FIUF). Det vil være nødvendigt, at forsknings- og udviklingsindsatsen samt strukturstøtten inden for muslingeområdet retter sig mod både en erhvervsudvikling og en udvikling, der kan sikre en fortsat produktionsbæredygtighed under nye krav.

Muslingeerhvervets udvikling skal bl.a. ske i overensstemmelse med de nationale regelsæt, der gennemfører EU's fuglebeskyttelses-, habitat- og vandrammedirektiver. De nationale regler, herunder lovgivningen om miljømål, som henhører under Miljøministeren, vil således være en vigtig del af det regelgrundlag, som fastsætter rammerne for muslingeproduktionen, hvad enten der er tale om opdræt eller fiskeri.

På denne baggrund anbefalede udvalget, at der nedsættes et permanent muslingeudvalg med en sammensætning, der dækker de forskellige myndigheder med ansvar på området, de interesserede parter samt den relevante sagkundskab.

Til nr. 2

Forslaget om ændring i sammensætningen af EU-fiskeriudvalget er en konsekvens af, at Danmarks Naturfredningsforening har ønsket at udtræde, således at Verdensnaturfonden i stedet repræsenterer naturinteresserne.

Samtidig foreslås en udvidelse af EU-fiskeriudvalget, idet organisationen Dansk Fisk også vil blive repræsenteret fast i udvalget. Dansk Fisk repræsenterer en række forarbejdningsvirksomheder og er tilsluttet Dansk Industri. Efter lovens § 9, stk. 3, kan ministeren bestemme, at udvalgene udvides med andre organisationer end de, der er nævnt i bestemmelsen om det enkelte udvalg. På baggrund af denne bestemmelse har Dansk Fisk hidtil indgået som permanent medlem af EU-fiskeriudvalget, siden organisationen blev oprettet. Da Dansk Fisks repræsentation i det rådgivende udvalg bør være af permanent karakter, foreslås ændring af lovtæksten, således at organisationen nævnes udtrykkeligt som medlem.

Til nr. 3

På samme måde som i det rådgivende EU-fiskeriudvalg indgår Dansk Fisk allerede nu som permanent medlem af Det rådgivende Erhvervsfiskeriudvalg og vil efter lovforslaget være fast medlem af dette udvalg. Der henvises i øvrigt til det i bemærkningerne til nr. 2 anførte.

Til nr. 4

Efter bestemmelsen foreslås det, at "Dansk Landbrug" indgår i Udvalget for Rekreativt Fiskeri i stedet for De danske Landboforeninger/Dansk Familielandbrug. Ændringen er en følge af, at de to sidstnævnte foreninger nu er fusioneret til Dansk Landbrug.

Til nr. 5

Den foreslåede bestemmelse fastsætter i stk. 1 opgaver og sammensætning for det nye permanente rådgivende muslingeudvalg. Baggrunden for etablering af udvalget er beskrevet i de almindelige bemærkninger samt i bemærkningerne til nr. 1.

Udvalgets opgaver vil bestå i rådgivning af fødevareministeren om udarbejdelse af regler og andre initiativer til fremme af en bæredygtig udvikling af fiskeri og opdræt af muslinger, østers og andre bløddyr. Herudover vil udvalget efter anmodning kunne rådgive andre myndigheder, som udsteder og administrerer regler, der har betydning for den erhvervsmæssige udnyttelse af muslinger, østers og andre bløddyr. Forslaget om udvalgets nedsættelse har baggrund i anbefalinger fra Muslingeudvalget, hvor der netop lægges vægt på en koordineret indsats på området med inddragelse af alle relevante myndigheder og sagkyndige, som kan medvirke til at fremme muslingeerhvervets udvikling.

Den brede vifte af myndigheder, der træffer afgørelser og varetager planlægning af betydning for muslingeerhvervet, vil i udvalget blive knyttet tættere sammen med de berørte erhvervs- og miljøinteresser. Med forslaget til udvalgets sammensætning, der dækker de forskellige ansvarlige myndigheder, de interesserede parter samt den relevante sagkundskab, er det hensigten, at udvalget skal have en central rolle med hensyn til at sikre en koordineret indsats og rådgivning for udviklingen af muslingeerhvervet.

De enkelte myndigheders kompetence til at udstede regler og træffe afgørelser ændres ikke ved forslaget. F.eks. vil det være vanddistriktsmyndighederne, jf. lov om miljømål, der administrerer regler, der gennemfører EU's vandramme- fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver. Det vil også stadig være Fødevareministeriet, der i henhold til fiskeriloven fastsætter regler om f.eks. fangstområder, fiskeri- og opdrætstilladelser, medens Ministeren for Familie- og Forbrugeranliggender træffer afgørelse i relation til, om de sundhedsmæssige betingelser for muslingefiskeri i konkrete farvande er opfyldt.

Rådgivningen fra det nye rådgivende muslingeudvalg skal sikre, at de berørte myndigheder er opmærksomme på alle relevante hensyn af miljømæssig og erhvervsmæssig karakter.

På fiskeriområdet vil denne rådgivning i vidt omfang afløse den hidtidige rådgivning om muslingefiskeri fra Erhvervsfiskeriudvalget, jf. lovens § 6. Udvalget vil blive indkaldt i forbindelse med regeludarbejdelse, som påvirker muslingeerhvervet, men også løbende med henblik på at følge og påvirke udviklingen for erhvervet.

Efter bestemmelsens stk. 2, vil der i udvalget - som ovenfor nævnt - være repræsentation for erhvervets interesseorganisationer og organisationer, der varetager naturinteresser, samt repræsentanter for myndigheder, der har kompetence på området. Endvidere udpeger fødevareministeren repræsentanter til det rådgivende udvalg i overensstemmelse med den generelle bestemmelse herom i lovens § 9, stk. 1.

Som ved de øvrige bestemmelser om rådgivende udvalg i fiskeriloven er det ikke angivet, hvor mange repræsentanter, den enkelte organisation kan have i udvalget. Dette fastlægges i udvalgenes forretningsorden, jf. lovens § 9, stk. 2. Hidtil har antallet af medlemmer været fastlagt for det enkelte udvalg på en måde, så det har været arbejdsdygtigt samtidig med, at de berørte organisationer og interesser har kunnet anse sig for tilstrækkeligt repræsenteret. Dette forventes også fremover at ville være tilfældet.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring, idet henvisningen i § 9, stk. 3, til de rådgivende udvalg også bør omfatte den nye § 8a (om etablering af Det Rådgivende Udvalg for Muslingeproduktion), jf. herom i § 1, pkt. 1, i lovforslaget og bemærkningerne hertil.

Til nr. 7

Ændring af overskriften til kapitel 13 fra ” Havbrug” til ”Opræt i saltvand ” er begrundet med et ønske om at tydeliggøre, at alle bestemmelserne i regelsættet gælder både for havbrug, hvor fisken fodres, og for opdrætsanlæg for muslinger og andre toskallede bløddyr, hvor der ikke finder fodring sted. Kapitel 13 omfatter som hidtil alene opdræt i saltvand. Opdræti saltvand omfatter både anlæg, hvor yngel og små fisk udsættes samt tilfælde, hvor yngelen selv sætter sig på de anlæg, der udsættes i vandet. Endvidere omfattes de tilfælde, hvor der gives tilladelse til udlægning direkte på havbunden med henblik på senere genoptagning. Der vil blive fastsat regler i medfør af § 67 for disse aktiviteter. I det omfang, det drejer sig om muslinger, østers og andre bløddyr, vil det nye rådgivende udvalg for muslingeproduktion blive inddraget.

Til nr. 8

Forslaget om indføjelser af begrebet ”opdrætsanlæg” i stedet for ” havbrug” i lovens § 67 er en konsekvens af forslagens § 1, pkt. 7, jf. det i bemærkningerne Til nr. 7 anførte.

Endvidere foreslås, at ministeren ved udstedelse af regler for tilladelse til etablering og drift af opdrætsanlæg kan fastsætte krav om teoretisk og praktisk uddannelse. Det vurderes bl.a. at kunne være hensigtsmæssigt, at den, der driver et opdrætsanlæg, har grundig indsigt i de sundhedsmæssige og miljømæssige aspekter og krav. På nuværende tidspunkt findes der ikke godkendte uddannelsesforløb på området, men efterhånden som erhvervet udvikles, er det naturligt at fastlægge hvilke kompetencer, der bør kræves. Ved udtrykkeligt at nævne uddannelseskrav i selve lovteksten som et muligt krav, vil det være klart for udøverne af erhvervet, at dette krav vil kunne stilles.

Efter den foreslåede bestemmelse vil der tillige kunne fastsættes regler om overdragelse af rettigheder ifølge en tilladelse til etablering og drift af opdrætsanlæg. Dette kan blive aktuelt på et tidspunkt, hvor der ikke vurderes at være mulighed for at etablere nye anlæg, eller der blot er ønske om at overtage et konkret opdrætsanlæg, fordi ejeren ikke ønsker at drive dette mere. Efter hidtidig praksis har fiskerimyndighederne i særlige tilfælde accepteret, at en ny ejer har kunnet få tilladelse til at drive et anlæg i en situation, hvor den tidligere ejer ikke har kunnet videreføre driften. Med fastsættelse af regler herom vil der kunne skabes klarhed over mulighederne for at tillade overdragelse af disse rettigheder.

Det er hensigten at fastsætte regler om rammerne for etablering og drift af alle former for opdrætsanlæg. For muslingebrug vil dette ske under hensyn til, at der i samarbejde med de berørte organisationer og de myndigheder, der er ansvarlige for miljøet, skabes bæredygtige rammer for det fremtidige opdræt af muslinger og andre toskallede bløddyr.

Til nr. 9

Bestemmelsen i lovens § 68 om, at der ikke kan etableres nye havbrug i fjordområder og om, at der kan udstedes regler om, at havbrug ikke må etableres i en vis afstand fra fiskeredskaber, anses for overflødig og foreslås derfor ophævet. Dette er begrundet med, at nødvendige begrænsninger og betingelser for etablering af nye opdrætsanlæg efter forslaget vil kunne fastsættes ved bekendtgørelse, som kan udstedes med hjemmel i lovens § 67.

Endvidere vil adgangen til i bestemte områder at forbyde oprettelse af nye havbrug, hvor der fodres, kunne indeholdes i regler, der udstedes af Miljøministeriet i henhold til miljøbeskyttelsesloven, og som i dag er fastsat ved bekendtgørelsen om saltvandsbaseret fiskeopdræt. Nærværende lovforslag vil derfor muligvis betyde behov for justeringer i disse regler.

Til nr. 10, 11, 12 og 13

De foreslåede ændringer er en konsekvens af den i bemærkningerne Til nr. 7 beskrevne ændring med indførelse af begreberne ”opdrætsvirksomhed” og ”opdrætsanlæg” i stedet for ”havbrug”. Der er ikke tale om realitetsændringer.

Til nr. 14

Efter fiskerilovens § 112 a er der i Fødevareministeriet etableret et edb-register over overdragelige kvoteandele, som er offentligt tilgængeligt. Endvidere er fastsat regler om anmeldelse og registrering af overdragelige kvoteandele. § 112 a blev indsat i fiskeriloven ved ændringen i 2002 samtidig med, at der i fiskerilovens § 37, stk. 1, blev indført hjemmel til at fastsætte regler om betingelser og vilkår for godkendelse af overdragelse af kvoteandele ifølge en tilladelse.

Efter forslaget vil ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri blive bemyndiget til at fastsætte regler om, at parterne skal indberette salgspris i forbindelse med overdragelse af en kvoteandel. Baggrunden for forslaget er, at det af hensyn til gennemsigtigheden på området vurderes at kunne være nødvendigt at etablere en samlet oversigt over salgspriser, som er offentlig tilgængelig.

Datatilsynet vil blive hørt før udstedelse af regler om pligt til at indberette oplysninger om salgspriser.

Til nr. 15

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der bl.a. kan fastsættes regler om offentlig adgang til dele af Fødevareministeriets registre på fiskeriområdet. Reglerne herom vil blive fastsat efter forudgående høring af Datatilsynet samt relevante organisationer.

Bestemmelsen agtes i første omgang benyttet til at fastsætte regler om offentlig adgang til dele af registret over erhvervsfiskerfartøjer med henblik på at lette fiskernes mulighed for at få hurtig og sikker information om registrerede erhvervsfiskerfartøjer, herunder ejerforhold og kapaciteten mv. Adgangen til registret agtes bl.a. etableret via ministeriets hjemmesider. Muligheden for at give offentlig adgang til oplysninger om fartøjer og disponible kapacitetsrettigheder vil lette fiskernes og deres rådgiveres adgang til disse informationer, ligesom der generelt åbnes for større gennemsigtighed.

I lyset af den store interesse for opdrætsvirksomhed vil det også være naturligt at fastsætte regler om offentlig adgang til oplysninger om gyldighedsperioder mv. for opdræstilladelser.

Etablering af offentlig adgang til dele af registrene på fiskeriområdet vil kun ske, hvis der er et reelt behov herfor og da kun efter forudgående høring af fiskeriets organisationer og Datatilsynet. Ved udarbejdelse af bekendtgørelse vil der altid blive foretaget en vurdering af, om offentlig adgang til den omhandlede type af oplysninger er i overensstemmelse med persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger). Der er fast praksis for, at der ikke efter lov om offentlighed i forvaltningen udleveres oplysninger fra logbøger om fangststeder, idet sådanne oplysninger vurderes at have karakter af forretningshemmeligheder. Sådanne oplysninger vil heller ikke blive omfattet af en evt. fremtidig offentlig adgang til registrerede logbogsoplysninger.

Til nr. 16 og 17

Bestemmelserne er alene af redaktionel karakter.

Til nr. 18

Baggrunden for den foreslåede ændring er, at man er blevet opmærksom på, at det har været overset, at udgifter til fjernelse af redskaber, pæle mv., som har været placeret i strid med regler udstedt i medfør af lovens

§ 82, stk. 1, ikke har været tillagt udpantningsret. Denne type af krav er ikke omfattet af udpantningsretten ifølge udpantningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 774 af 18. november 1986.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at der vil være udpantningsret for alle skyldige beløb i henhold til loven.

Med ændringen vil der være udpantningsret for ministeriets udgifter ved fjernelse af ulovligt placerede fiskeredskaber i alle tilfælde, hvor der er hjemmel til at fjerne redskaberne.

Til nr. 19

Ændringen har karakter af en sproglig præcisering og medfører ikke ændringer i bestemmelsens indhold.

Til § 2

Til nr. 1

Søloven angår fartøjer, der må anvendes til erhvervsmæssigt fiskeri og som er registreret i Søfartsstyrelsens Skibsregister og i Fiskeridirektoratets Fartøjsregister. Ændringen omfatter de til et fartøj hørende fiskerirettigheder, herunder f.eks. kvoter eller kvoteandele af fiskebestande, der kan omsættes samt kapacitet, havdage mv. Det følger af § 47, stk. 3, at den foreslåede regel er præceptiv, dvs. den kan ikke fraviges ved aftale. Der vil således ikke fremover kunne meddeles særskilt pant i nogle eller dele af fiskerirettighederne.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringsforslaget til stk. 1. Der kan ikke stiftes særlige rettigheder over de fiskerirettigheder, der er knyttet til et skib.

Til § 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2005. Det er hensigten at udstede bekendtgørelser i henhold til bemyndigelser i loven snarest muligt efter lovens ikrafttræden.